

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tractatus Aliqui De Examine Conscientiæ Generali
Quotidiano Secundum Doctrinam S. P. N. Ignatii In Libello
Exercitiorum**

Palma, Luis de la

Coloniae, 1701

cap. 3. De secundo punto examinis, sive petitione gratiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51909](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-51909)

C A P U T III.

De secundo Puncto Examinis, sive Petitione gratiae.

Punctum alterum est, pro cognitione & expulsione peccatorum gratiam flagitare. Huc enim præcipue dirigitur hoc exercitium, ut & cognoscantur peccata, & expellantur. Quoniam verò utrumque hoc negotium neque paucis neque parvis difficultatibus impeditur: gratiâ divinâ utrimque opus est singulari. De difficultatibus circa hanc cognitionem, hic agemus: de iis, quæ expulsione in concernunt, dicemus aliqua ad punctum quartum & quintum. Tria igitur cognitionem hanc difficilem reddunt. Primum oritur ex parte intellectus, alterum ex parte voluntatis, tertium ex parte sensuum distractorum.

Ad tollendam difficultatem primam, intellectum illustrari necesse est, ut discernat

scernat inter bonum & malum. Quantòque defectus minutiores sunt, quos perspectos emendatosque volumus, tantò luce indigemus majore. Neque enim atomos, nisi ad solis radios persentiscimus: & in omni arte mechanicâ, quantò artifex excellentior est, tantò operis perfectionem intimius penetrat. Hic errores detegit aliis minus notos, aut non observatos: hic multa castiganda reperit in iis ipsis, quæ plerique pro absolutis habent. Pictorem reperias numquam manum renoventem à tabula, & in ea semper aliquid emendantem, quod ceterorum oculos fugit: ubi pictor minus perspicax proponit publico tabulam tamquam numeris omnibus perfectam, & tamen vitiosam. Unde hæc differentia? nisi à defectu artis, facultatem cognitivam insufficientis, ut neque perfectionen operis assequatur, neque penetret ejus perficiendi modum. Hoc ipsum evenit in progressu spirituali: ubi illud agimus in primis, ut ad imaginem Domini nostri Jesu Christi actiones omnes efformemus. Ad hoc verò vis

B. 5

anima

Peti-
 ratione
 etiam
 igitur
 antur
 niam
 que
 s im-
 opus
 s cir-
 s: de
 , di-
 m &
 onem
 n ori-
 parte
 uum
 nam,
 it di-
 ernat

animæ perspectiva cælesti lumine instruenda est, ut virtutis cuiusque & axiomata & exercitationem perfectam probè intelligat. Porro lucem hanc in nos transfudit aspectus Domini nostri: quando illum non in umbris aut figuris contemplamur, sed in seipso. Quemadmodum ad hoc ipsum ipse se in terris spectabilem reddidit, ut in faciem ejus figeremus obtutum, & in eamdem transformaremur imaginem, ut ait Apostolus. (a) *Omnes revelatâ facie gloriam Domini speculantes, in eamdem imaginem transformamur à claritate in claritatem.* A luce minori ad majorem: & pro lucis incremento, ad erratorum minutias magis magisque in examine detegendas.

Ex parte voluntatis plurimum impedit amor proprius. Hic enim ntitur tegere defectus & excusare, quando in lucem proferendi accusandique sunt. Non amat cognosci, id quod sibi adversatur: neque ad id attendi, quod naturæ ingratum est. Suppetias petit à sensibus

(a) 2. Corinth. 3, 18.

sibus in res externas distrahi solitis, neque patientibus animi collectionem ad sui cognitionem: & ut sensus denique vi adhibitâ contineantur, hebetes sunt, & stupent, ut interiora sua perspiciant. Quodque illis contingit qui à claro die transeunt in locum tenebrosum, ut sub ingressum nihil omnino videant, sed sensim lucem aliquam nanciscantur: hoc ipsum accidit iis, qui excutiendis conscientiæ erratis recenter animum applicant. Molestia subtilitasque materiæ, repugnantia amoris proprii, libertas sensuum rebus omnibus præterquam sibi intendere afluxorum, usque adeo mentem offuscant, ut parum absint à cæcitate. Verum disquisitionis perseverantia, concomitante luce gratiæ divinæ, paulatim efficit, ut peccata cognoscant, & detestentur. Consuetudo enim inspiciendi seipsum, & commorandi in secreto cordis, facit ut occulta pandantur, & revelentur abscondita, ut rectè adnotavit Richardus. (a)

B 6 Quoniam

(a) *De Somnio Nabuchod. cap. 22.*

Quoniam igitur (a) pravum est cor hominis, & inscrutabile: quis cognoscet illud? Nisi (b) Scrutans corda & renes Deus? Nemo ergo hanc abyssum penetrare præsumat, nisi induatur virtute ex alto, (c) quæ illuminet abscondita tenebrarum, & manifestet consilia cordium. (d) Hæc igitur causa est, cur gratiarum actionem, ad peccatorum cognitionem & expulsionem petitio gratiæ subsequatur.

Duo hic notanda occurrent. Primo, duo hæc priora puncta examinis, respondere Orationi præparatoriæ & præambulis Meditationis. Oratio, quam S. Ignatius præparatoriam vocat, secundum ejus leges Meditationi semper præmittitur, ut per eam disponatur anima ad utiliter tractandum cum Deo. Oratio verò præparatoria in hoc examine gratiarum actio est, ut dictum superius. Huic Orationi proximè conjungitur Compositio loci, quâ Deum nobis nolque Deo præsentes sistimus, idque eâ ratione

- (a) Ferem. 17,9. (b) Psal. 7, 10.
- (c) Luc. 24,49. (d) 1 Corin. 4, 5.

ratione quam postulat materia ad meditandum proposita: in Examine autem Deum nobis præsentem constituimus, ut liberalem, amabilem, promptum ad ignoscendum & beneficiendum, ob rationes in punto primo memoratas. Succedit in Meditatione alterum præambulum, quo petimus à Deo fructum, quem Meditationi præfiximus: cum igitur Examinis fructus sit, cognitio & emendatio peccatorum; ante discussiōnem conscientiæ, hunc fructum consequi petimus. Quorum hæc? Ut patet, quantoperè convenienter Meditation, & Examen: & quam constanter utroque eadem doceat idem Autor & Magister.

Notandum secundò: quemadmodum præambulis non est diutius immorandum, quam requirat dispositio ad Meditationem, quam ex instituto aggredimur: id ipsum etiam in hoc gemino capite Examinis usuvenire. Etsi enim beneficia divina considerationis materiam subministrent, quam facile sit ad dies plures & menses extendere: hoc ta-

(38)

men loco breviter expedienda sunt, ut
& ipsa petitio gratiæ. Pro qua servire
potest hæc methodus: Tu verò benig-
nissime & liberalissime Deus, benefi-
ciis tuis innumeris in me collatis hoc
præterea adjice, quod divinam Majesta-
tem tuam humillimè rogo, ut in ani-
mam meam emittas lucem, & verita-
tem, & abundantiam gratiæ tuæ, quâ
meipsum sine dolo cognoscam, sine a-
dulatione reprehendam: & per notitiam
peccatorum ad contritionem veram
pœnitentiamque perveniam.

CA-